

Av: Olof Tideman

Innehåll

1. Allt har en historia – Projekt- och verksamhetsberättelse.....2

1. Allt har en historia – Projekt- och verksamhetsberättelse

Arbetet med Världskulturmuseernas digitala lärresurs *Allt har en historia. Världshistorien genom Världskulturmuseernas* inleddes i september 2017. Efter tidigare diskussioner om att göra filmer riktade mot skolan träffades Anna-Maria Thunman, dåvarande chef för avdelningen Innehåll & Lärande, samt producent Malin Nygren och museipedagog och historiker Olof Tiderman för att diskutera en idé om att producera en digital lärplattform inriktad på museiföremål, kortfilmer och lärandematerial om världens historia. Inspirationen var BBC:s och British Museums ”A history of the world in 100 objects” – poddavsnitt och lärandematerial om världens historia.

Arbetet inleddes med att fastställa syfte, mål, projektbeskrivning, upplägg för innehåll och produktion samt delegering av arbetsuppgifter till kollegor såsom pedagoger, intendenten, fotografer och kommunikatörer. Förfrågningar om medverkan skickades ut till externa aktörer såsom lärare i grundskola och gymnasium inom ämnet Historia. Såväl kollegor som lärare fick initialt möjlighet att tycka till om innehåll, upplägg, pedagogik och produktion.

Syftet fastställdes till att på ett lustfyllt och lärorikt sätt berätta om världens historia och dess olika epoker med museiföremål som grund. Att genom webbaserat lärandematerial i form av kortfilmer, bilder, kartor, texter, länkar, frågor och övningar ge skolelever och lärare var helst de bor möjlighet att digitalt besöka Världskulturmuseernas världsunika samlingar och ta del av dess spännande berättelser om olika världshistoriska kulturer.

Målgruppen bestämdes främst vara gymnasieelever och vuxengrupper, men även årskurs 7-9 skulle kunna ha behållning av materialet. Inriktningen var skolämnet Historia samt angränsande ämnen som Religion, Geografi, Samhällskunskap, Bild, Slöjd, Svenska, Engelska, Genusvetenskap, Konst osv. Användandet av lärresursen skulle bidra till uppfyllandet av skolans läroplaner och dess mål för undervisningen i Historia, vilka betonar kunskaper om tidsperioder, förändringsprocesser och händelser och personer utifrån olika tolkningar och perspektiv.

Innehållet skulle utgå ifrån Världskulturmuseernas föremålssamling på Etnografiska museet, Medelhavsmuseet och Östasiatiska museet i Stockholm samt Världskulturmuseet i Göteborg. Enbart det publika och utställda materialet skulle användas. Kronologin sattes till brytpunkten mellan förhistorisk och historisk tid och de första jordbrukarna och skulle sträcka sig ända fram till vår egen globala tid och dess utmaningar. Inom detta spektrum fastställdes tolv delar och avsnitt. Grundfrågan och pedagogikens kärna skulle beröra vad och hur, ett eller flera museiföremål kan berätta om olika epoker och kulturer.

Vad berättar en kruka med olympiska idrottare om antikens Grekland?
Ett sängtäcke med krigspropaganda om Andra världskrigets Japan?
En fiskebåt om migrationen över Medelhavet?

Efter diskussioner och avstämningar med kollegor och referensgruppen av lärare samt gedigen omvärldsbevakning inom fältet av digitala lärresurser, skapades kortfilmer, bilder, kartor, presentationstexter, fördjupningsmaterial och länkar till databaser och övrigt lärandematerial till varje epok och avsnitt. Lektionsupplägg, frågeställningar, ordlistor, övningar, samt ytterligare undervisningstips för såväl lärare som elever.

Förutom fokus på museiföremål var det pedagogiska greppet främst det muntliga berättandet, storytelling via rörlig bild. Filmerna är professionellt producerade av yrkesverksamma regissörer, manusförfattare, fotografer och grafiska formgivare. Presentatörerna är museipedagoger och intendent – experter inom sina respektive områden. Varje presentatör hade huvudansvar för sitt avsnitt, men manusarbetet var ett samarbete mellan denne och producent, redaktör och intendent. Genom filmmediet var tanken att levandegöra världshistorien och museiföremålen på ett pedagogiskt sätt som skulle skapa nyfikenhet hos eleverna, ge en stark grogrund för lärande samt skapa förståelse kring hur och varför museiföremål kan fungera som spännande källmaterial.

Film och berättande har flera tillgänglighetsfördelar. Även de som inte kan komma till museet kan i och med detta medium möta en kunnig och närvarande berättare. I lugn och ro kan elever, enskilt eller i grupp, med hjälp av hörsel och synintryck ta del av innehållet, med obegränsat antal upprepningar. Detta kan till exempel gynna gruppen unga med dyslexi och koncentrationssvårigheter.

Kring de olika avsnitten och epokerna skapades även tematiska spår som innefattar särskilt anknutet lärandematerial. Genom de olika delarna var syftet även att belysa olika kontroversiella ämnen inom museernas värld, såsom repatriering, indian-begreppet, mänskliga kvarlevor, propaganda samt vems eller vilkas världshistoria vi egentligen berättar. Vissa känsliga ämnen diskuterades med myndighetens ledning samt etiska råd och olika policytexter i de olika ämnena utformades.

Efter en första producerad pilotfilm om de första jordbrukarna vid Gula floden (Kina) fick projektet grönt ljus från myndighetens ledning med styrgrupp och budget. Efter det första halvåret lämnade Malin Nygren myndigheten och ersattes som producent av Lina Svanberg. Olof Tiderman har varit idéutvecklare och redaktör och är idag kontaktperson för projektet. Efter filmproduktionen var klar utvecklades fördjupnings- och lärmaterial. Efter detta inleddes planering för kommunikation och marknadsföring med myndighetens kommunikationsavdelning. Allt har en historia lanserades på Världskulturmuseernas webb i oktober 2019.

Arbetet har präglats av lust och kreativitet och många roller och funktioner har varit involverade i dess produktion. Under 2020 har fortsatt marknadsföring skett och lärare och elever har börjat använda sig av lärresurserna. Lanseringen har även skett gentemot en intresserad allmänhet och filmerna har visats under programevents och via sociala medier samt i ett videorum på Medelhavsmuseet. Diskussioner förs inom myndigheten om fler liknande projekt och lärresurser ska produceras.

Medverkande:

1. Alexander Åström, webb
2. Anna Almgren, foto
3. David Kandell, grafisk formgivning
4. Elsa von Heideken, grafisk formgivning
5. Eva Myrdal, senior forskare
6. Fredrik Helander, museipedagog
7. Joachim Morath, museipedagog
8. Karin Wästfelt, museipedagog
9. Karl Zetterström, foto
10. Katarina Ståhl, kommunikation & marknadsföring
11. Klas Grinell, intendent
12. Lina Svanberg, producent
13. Martin Schultz, intendent Nordamerika
14. Mattias Kästel, museipedagog
15. Michael Barrett, intendent Afrika
16. Olof Tiderman, museipedagog, idéutvecklare och redaktör
17. Pernilla Lindberg, museipedagog
18. Petra Holmberg, intendent Japan
19. Sandra Rathsmann, kommunikation & marknadsföring
20. Sofia Häggman, intendent Egypten
21. Tony Sandin, foto

Feedback från användare:

”Allt har en historia tar dig och dina elever på en spännande resa till olika kulturer i världshistorien med kända och mindre kända historiska händelser och företeelser. Syftet med materialet, att levandegöra olika historiska föremål från Världskulturmuseerna, är genomtänkt och nyskapande. En hel värld öppnar sig för användaren och man fascineras över hur mycket man kan lära sig om historien utifrån ett enda föremål. Att som lärare arbeta med historiska källor har aldrig varit enklare, utifrån dessa filmer om autentiska föremål kan man undervisa om en hel epok eller om en enskild historisk händelse på ett sätt som skapar ett intresse och en förståelse hos användaren som är svår att nå, genom användandet av andra typer av källor. Materialet har också gedigna lärarhandledningar där du kan välja inriktning och bygga vidare på elevernas kunskaper med utgångspunkt i de historiska föremålen. Nu behöver du inte längre besöka museerna för att dina elever ska få ta del av autentiska föremål, Världskulturmuseerna kommer till dig!”

Monika Linder, lärare grundskola årskurs 6-9

---☒☒☒---